

Michal Hlinka sa dožíva 65 rokov

Luboš Kekely

Dlhoročný redaktor tejto rubriky (už 29 rokov!) slovenský skladateľ štúdií M. Hlinka sa 25. októbra 2018 dožíva 65 rokov.

Ako som písal na tomto mieste už pred piatimi rokmi pri príležitosti jeho okrúhleho jubilea (pozri 10/2013), skladateľ začal od svojich 17 rokov. Do doby písania tohto článku uverejnil 793 skladieb, z toho je takmer 93 % štúdií (presne 735 – v histórii doposiaľ neprekonaný slovenský výkon), za ktoré získal 352 vyznamenaní, z toho 112 cien (41 prvých). Okrem toho hrá aj praktický šach za košické ligové družstvá. Ako medzinárodný majster v kompozičnom šachu úspešne reprezentuje Slovensko na medzinárodných súťažiach a je aj medzinárodným rozhodcom FIDE pre štúdie.

K jeho obľúbeným témam patria naďalej pozičné remízy, paty s väzbami, vyvrátenie patu a po 60-ke sa ešte intenzívnejšie venoval tvorbe štúdií, v ktorých spracoval rôzne námety so vzájomnými nevýhodami ťahu (recipročné zugzwangy).

Stihol už medzičasom odísť na zaslúžený dôchodok, ale pribúdajúce roky nič neubrali na jeho už dobre známej výbornej šachovej skladateľskej technike.

Nikdy sa nevyhýbal ani spoločnej tvorbe. Nebolo žiadnym prekvapením, keď pred 10 rokmi zložil prvú spoločnú štúdiu s autorom týchto riadkov, ktorý tiež od mladosti skladá štúdie. Ale ťažko si bolo vtedy predstaviť, že sa z toho vyvinie až taká plodná spolupráca a podľa množstva vyznamenaní aj úspešná. Počet našich spoločných skladieb tento rok už pravdepodobne prekročí 400-ku!

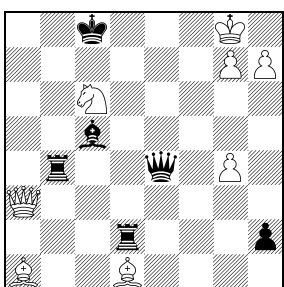
Do ďalších rokov života mu prajem ešte veľa tvorivých nápadov ako aj ich úspešné spracovanie. Samozrejme mu taktiež želim ešte mnoho pekných vyznamenaní a tiež pokračovanie úspešnej reprezentácie jeho rodnej krajiny.

Z jeho ostatnej tvorby som vybral 4 ocenené štúdie zoradené chronologicky. V prvej získal Michal výborné druhé miesto vo svetovom pohári za spracovanie patu s trojnásobnou väzbou, pričom sa mu podarilo pohnúť všetkými kameňmi záverečnej pozície – pekný konštruktívny výkon. Ďalšie tri sú z našej spoločnej dielne. V druhej, ktorá zabodovala v jubilejnom talianskom turnaji, je síce len pat s jednou väzbou, ale hneď v úvode je čierna aktívna hra okorenená slabou premenou a ďalej nás čakajú batériové šachy.

Tretia štúdia vyhrala silný anonymný turnaj k 50. výročiu známeho Šachového informátora. Holandskému rozhodcovi, veľmajstrovi Y. Afekovi sa páčili transformácie batérií ako aj vzájomná nevýhoda ťahu po tichom 8.Ka3!

Nakoniec minuloročné víťazstvo z rumunského časopisu. Podaril sa ideálny pat s dvojnásobnou väzbou a aktívnou hrou všetkých kameňov záverečnej pozície.

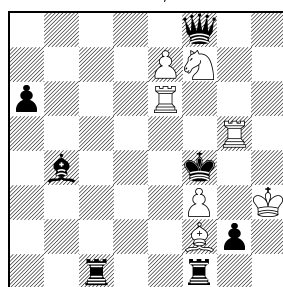
Michal Hlinka
WORLD CUP 2013
2. cena

59 biely remizuje 8+6

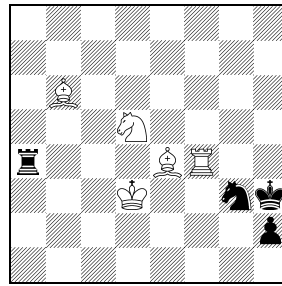
59 **1.Da6+** Druhá možnosť nestačí **1.Da8+?** Kc7 **2.Se5+ Sd6** **3.Sxh2 Vxh2 -+.** **1..Kd7** **2.Je5+ Ke7** Šachy bielému síce došli, avšak má k dispozícii silné **3.Kh8!** **Dxh7+!** Najsilnejšie, čierny si musí zachovať iniciatívu **4.Kxh7 h1D+** **5.Dh6!** **Dxh6+!** **6.Kxh6 Se3+** Nie je nebezpečné ani **6...Vb6+** **7.Kg5 Se3+** **8.Kf5 Sh6!** pre **9.g8J+!** = **7.g5** Iné možnosti končia katastrofou: **7.Kg6?** **Vd6+** **8.Kh7 Vh6+** **9.Kg8 Vb8#;** **7.Kh5?** **Vh2+** **8.Kg6 Vh6+** **9.Kf5 Vf6#.** **7...Vh4+** **8.Sh5 Vd6+** **9.Jg6+ Kf7** Hrozí

M. Hlinka a Ľ. Kekely
Sinfonie Scacchistiche
50 JT 2016, 3. cena

60 č. ťahá, biely remizuje 7+7

M. Hlinka a Ľ. Kekely
Chess Informant-50 JT 2016
1. cena

61 biely vyhrá 5+4

Vxg6+ -+, záchrana existuje **10.Sf6!** (10.g8D+? Kxg8 -+) **10... Vxf6** Vynútené, ináč začne vyčítať rozviazaný jazdec. **11.g8D+** (g8V) **Kxg8.** Modelový pat s väzbou troch kameňov. Keď sa pozrieme na základnú pozíciu štúdie, ťažko si je predstaviť, že sa budeme pozeráť na veľkú technickú hru s dynamickými väzbami všetkých tematických figúr (z komentára rozhodcu I. Akobiu).

60 **1...g1J+!**, iba tak – čierny čelí niekoľkým hrozbám. Po **1...Dxf7** **2.Se3+ Kxf3** **3.Vg3+ Ke2** **4.e8D Vh1+** **5.Kg4 Dxe8** **6.Vxg2+ Kd3** **7.Vxe8 =.** **2.Sxg1!** **2.Vxg1?** **Dxf7** **3.Se3+ Kf5!** **4.e8D Vxf3+** **5.Kg2 Dxe8** **6.Vxe8 Vxe3!** -+. **2...Vxf3+** **3.Kh4!** (**3.Kg2,Kh2?** Vc2+) **3...Sxe7** **3...Dxe7** **4.Sh2+ Vg3** **5.Vxe7 Sxe7** **6.Sxg3+** =. **4.Sh2+ Vg3** **5.Sxg3+ Kf3** **6.Je5+ Kg2** **7.Vxe7!** Nutný ťah, aby neskôr využil batériu **7...Vh1+** **7...Dxe7** **8.Sf4+ Dg5+** **9.Kxg5 =.** Čierny sa zbytočne teší na **8.Kg4?** **Dxe7 -+.** Nasleduje však prekvapenie – **8.Sh2+! Kxh2** (**8...Kf1** **9.Vf7+**) **9.Jg4+!** Ďalšie prekvapenie, nestačilo **9.Vh7?** **Vg1** **10.Jg4+ Kg2** **11.Je5+ Kh1!** -+. **9...Kg1+** **10.Jh2+!** Znovu obeť na poli h2 (Vasilij Lebedev vo svojom komentári vtipne poznamenal, či pole h2 je medom namazané...) **10...Kf2** **10...Kxh2** **11.Ve2+ Df2+** **12.Vxf2#.** A nakoniec pripravovaný záver vrcholí obeťou oboch veží **11.Vf7+!** **Dxf7** **12.Vf5+!** **Dxf5** – modelový pat s väzbou jazdca.

61 **1.Sf3 Va3+** Čierny hľadá možnosť ako presadiť premenu pešaka na dámu, čím získa šance na nerozhodný výsledok. Po predčasnom **1...h1D** **2.Sxh1 Va3+** **3.Kc4 Jxh1** **4.Vf8 +-.** **2.Jc3 Vxc3+!** **3.Kxc3 Je2+!** Obeť jazdca a vidlička, preto je jazdca nutné brať. **4.Sxe2** Po **4.Kd2?** **Jxf4** **5.Sh1 Jh5!** **6.Sc7 Jg3 =.** **4...h1D** Zdá sa, že plán čiernemu vyšiel. Ale nieisté postavenie čiernej armády na okraji šachovnice umožní čiernu dámu zatlačiť do pasce. **5.Sf1+ Kg3** **6.Sc7!** (Vzájomný zugzwang – VZ) Batéria **1. 6...Dh8+** **6...Db7** **7.Vf7+ Kg4** **8.Vg7+ Kh5** **9.Vh7+ Kg4** **10.Sh3+ Kf3** **11.Vf7+ Ke2** **12.Sg4+ +-.** **7.Kb3!** **7.Kc2?** **Dh7+ =.** **7...Dh1** Snaha o únik z dosahu batérie. **8.Ka3!** **Db7** **9.Vf7+** Batéria **2. 9...Kg4** **10.Vg7+ Kh5** Aby neprišiel o dámu musí sa kráľ pohybovať po bielych poliach **10...Kf5** **11.Sh3+ Kf6** **12.Se5+ +-.** **11.Vh7+ Kg4** **11...Kg6** **12.Sd3+ +-.** **12.Sh3+ Kf3** **13.Vf7+ Ke2** **14.Sf1+ Kd1** **15.Vd7+ Kc2** **16.Sd3+ Kc1** (alebo **16...Kd1** **17.Se4+/Sa6+** Batéria **3, 17.Sf4+ +-.**) **17.Sf4+ +-.** Po vzniku druhej batérie (**9.Vf7+**) biely potrebuje ešte sedem ťahov, aby batériu k zisku dámy uplatnil. Rozhodcovi súťaže štúdia učarovala tak, že nielen ju postavil na stupeň najvyšší, ale v závere svojho komentára napísal: skutočný šachový zázrak!

62 **1.h7+** **1.Vxd6?** **Vb4+** **2.Kh5 Vh3+ -+.** **1...Kh8** **2.Jg6+** Po **2.Vxd6?** **Vxf8** **3.Vxd7 Sf3+** **4.Kh4 Vb4+** **5.Kh3 Sg4+ +-.** **2... Kxh7** **3.Vxd6 Se4** Čierny vytvára matové hrozby. **3...Vb4+** **4.Sf4 exf4** **5.Jf8+** **Kg8** **6.Jxd7 Vg3+** **7.Kf5 =.** **4.Jxe5** Centralizácia jazdca je lepšia ako ťah kráľa na okraj šachovnice – **4.Kh5?** **Sxg6+** **5.Vxg6 Vb4** **6.Sd2 Vf5+** **7.Sg5 Vb1** **8.Vxd7 Vh1+** **9.Kg4 Kxg6** **10.Vd6+** **Vf6** **11.Sxf6 gxf6 -+.** **4...Sf5+** Začína nepríjemný tlak, a zdá sa, že môže byť úspešný. **5.Kh5 Vh3+** **6.Sh4 Vb5!** Nestačí **6...Vb4** **7.Jxd7 Vh4+** **8.Kg5 Sxd7** **9.Vxcd7 =.** A je koniec?! Áno, ale iný koniec ako očakával čierny. Je to koniec nádeji na výhru, lebo nasleduje rafinované **7.Vh6+!** **7.Kg5?** **Vxe5** **8.Kf4 Va5** **9.Sf2 Se6** **10.Vd2 g5+** **11.Ke4 g4 -+.** **7...gxh6** **8.Vxd7+!** **Kg8** **8...Sxd7** pat. **9.Vd8+** **Kg7** **10.Vd7+** a čierny si musí nechať ukázať záverečný obrázok – pat s väzbou dvoch figúr po **10...Sxd7.**

Podrobnejšie analýzy nájdete v sekcii štúdie na našom webe www.sach.cz.